

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. de Forma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

ad valorem Sacramenti, vnum oculum, vnum aurem, &c. inungere, sed talis inunctio sine necessitate non est introducenda contra consuetudinem Ecclesiæ.

Ratio autem congruentiæ, cur 5. sensuum inunctio sit materia proxima, est, quia 5. sensus sunt quasi origines seu receptacula peccatorum per extremam Vnctionem abstergenda.

Si infirmus manibus careat vngenda est caro 6 propinqua, item si oculus careat, locus oculorum. Nam licet homo qui caruit visu perpetuo, non potuerit eo sensu peccare secundum effectum, potuit tamen secundum concupiscentiam videndi.

Sacramenta omnia cum Crucis S. figura 7 ministrari solent, sed non de necessitate Sacramenti, nisi in Confirmatione, quippe in qua speciatim fideles signari debent, tanquam militantes sub signo crucifixi: nec mortale peccatum est sine Crucis signatione inungere infirmum.

CAP. III.

De forma huius Sacramenti.

Forma extremæ vnctionis deprecatoria esse 1 debet, talis scilicet; *Per istam vnctionem, & misericordiam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quicquid deliquisti per visum: & similiter in alijs membris.* Probatur ex Apostolo Iacobo. *Et orant super eum vngentes: tum ratione*

Cccc 4 diffe-

differentiæ, quæ est inter hoc & reliqua sacramenta, quæ modo verborum indicatio conficiuntur: nam illa fermè habent effectum aliquem infallibilem, seu characteris, seu gratiæ sanctificantis; huius autem sacramenti Effectus impedi-ri potest, tum propter obicem recipientis, quod attinet ad spirituales Effectus gratiæ, tum propter indifferentiam, quia non expedit conferti sanitatem corporis. Deinde hoc sacramentum institutum est, ut sit complementum sacramenti pœnitentiæ, si nimirum homo in pœnitentiæ iudicio non satisfecit plenè pro peccatis suis, exoretur Deus à Ministris Ecclesiæ, ut homines suis viribus destituto misericorditer indulgentiam dare dignetur.

- 2 Formam sacramentorum Patres quandoque precem appellant. Nam licet Efficacitas sacramentorum non pendeat ex vi orationis, ut est opus operantis, sed ex virtute promissionis Christi, tum etiam ea, quæ certo accepturos nos à Deo credimus quandoque precamur, gratiam & misericordiam eius agnoscentes.
- 3 Non pertinet ad Essentiam huius sacramenti, ut verborum forma ad singulos sensus reperatur, quare in necessitate acceleratione mortis scilicet, aut si infirmus iam iam moriturus aliud sacramentum non accepit, breuior forma usurpari potest, V. C. per istam S. Vnctionem, vel per has S. Vnctiones indulgeat tibi, &c.

NB. Aliqui non improbabiler docent Sa-
cramen-

ramentum Extremæ vnctionis substantialiter
confici vnica alicuius sensus vnctione, cum debi-
ta formula verborum.

Item verba, *per hanc vnctionem remittat tibi Do-
minus, quicquid deliquisti per visum;* sunt de essentia,
aliam omittere est scelus. Denique notandum
verba illa *quicquid deliquisti* efficere sentum Condi-
tionalem, si quid peccasti, quamobrem ministra-
ri potest, hoc sacramentum homini, etiam is nul-
lum peccatum habeat, V. C. ei, qui immediatè an-
te baptizatus fuit,

C A P. IV.

*De Subiecto, siue suscipiente hoc sa-
cramentum.*

Subiectum capax huius sacramenti, est solus
homo baptizatus (nam baptismus est *ianua vi-
tae spiritualis, quia per ipsum de corpore efficimur Ecclē-
się*) qui rationis vsum adeptus, V. C. puer septen-
narius, qui potest peccare, tunc enim peccati actua-
lis capax, tanquam miles aduersus extremos Dia-
boli insultus pugnare, & ob id veluti ad luctam
parari potest.

Pueris extrema vnctio dari potest, etiam an-
tequam ad S. Eucharistiam admittantur, eò
quod nulla sit connexio inter S. Eucharistiam &
Extremam Vnctionem; ergò etiam si aliquis
dispositus non sit ad S. Eucharistiam suscipien-
dam, si tamen dispositus videatur ad sacra-

Cccc § men.